Menachos 36 – Good Morning Raboisai

1️⃣ קשר תפילין – הלכה למשה מסיני

אומר רב יהודה אמר שמואל: **קשר תפילין הלכה למשה מסיני**.

The knot of the **תפילין של ראש**, which forms a ד׳, together with the ש׳ on the bayis, completes the Name ש־ד־י.

Additionally:

- **וינויאם לבר**– the "nice" side of the ד׳ must face outward.
- If the knot is reversed, it is invalid.

Halachic details emphasized:

- The **של ראש must sit above the hairline**, not extending onto the forehead.
- The **קשר must rest above the dip in the back of the skull**, not below it.
- The knot should be centered, aligned with the תפילין shel rosh between the eyes.

2️⃣ סדר הברכות – אחת או שתיים?

The Gemara discusses when the ברכה is recited.

Rule: **כל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן**– the blessing must precede the act.

Therefore:

- One places the תפילין של יד loosely,
- Recites the ברכה,
- Then tightens.

The Machlokes:

- ספרדים: one ברכה – **להניח תפילין**
- אשכנזים: two ברכות –
    - על של יד: להניח תפילין
    - על של ראש: על מצות תפילין

If one speaks between של יד and של ראש:

- **חוזר ומברך**– must make another ברכה.

This sugya forms the source of the great מחלוקת between רש״י and רבינו תם regarding the number of ברכות.

3️⃣ דיבור בין תפילין – חומר גדול

תנא: **שח בין תפילה לתפילה עבירה היא בידו**.

Speaking between the תפילין shel yad and shel rosh is considered a serious failing.

Furthermore, the order is critical:

- First: **וקשרתם לאות על ידך**
- Then: **והיו לטוטפות בין עיניך**

When removing:

- Remove של ראש first,
- Then של יד.

Derived from the plural "והיו" – both must be present together.

4️⃣ זמן תפילין – עד מתי?

When may one wear תפילין?

- From the time recognizable daylight begins.
- If already wearing before the proper time, one may adjust (משמש) and then recite the ברכה.

Touching the תפילין periodically is considered:

- **משמוש מצוה**– a positive reinforcement of awareness.

Until when may they be worn?

Machlokes:

- Until sunset
- Until people leave the marketplace
- Until sleep time

The sugya connects night and Shabbos:

If לילה זמן תפילין → Shabbos may also be permitted.
If Shabbos is excluded → night likely excluded.

5️⃣ תפילין ושבת – אות

פסוק: **והיה לך לאות על ידך**

שבת ויום טוב themselves are called **אות**.

A weekday requires the "sign" of תפילין.

Shabbos and Yom Tov are inherently an אות between ישראל and הקב"ה.

Therefore:

- No תפילין on Shabbos.
- Shabbos itself is the covenantal sign.

6️⃣ "לאו של "ושמרת

Rebbi Elazar holds:

One who wears תפילין improperly transgresses **ושמרת**.

The Gemara analyzes whether "שמור" always implies a לא תעשה.

Conclusion:

- Depends whether the שמירה modifies a positive or negative command.

7️⃣ Wearing at Night for Protection

If one wears תפילין at night **only to guard them**, not for mitzvah purposes:

- It is permitted.

Story:

רב אשי was seen wearing תפילין at night.
When questioned, he claimed it was for guarding.
The observer sensed he wore them for mitzvah – reflecting the complexity of the sugya.

🔑 Core Yesodos of the Daf

- קשר תפילין = הלכה למשה מסיני
- וינויאם לבר – the knot must face outward

- ברכה must be עובר לעשייתן
- Speaking whilst putting on תפילין is serious
- תפילין removed in reverse order
- שבת is itself an אות – no תפילין needed
- Night status tied to the same דרשה as Shabbos

Ilui Nishmas Imi Morosi Ruth Bas Harav Menachem Mendel